

han har at betale. Endelig tillader jeg mig endnu at tale et Par Ord om det, som er bemærket af den 2den Deputerede fra 7de District (Nyholm), at der burde sættes en Bestemmelse i Loven om, at der kun skulde tages Hensyn til det Hovet, som virkelig var præsteret. Jeg er aldeles enig med ham i, at i adskillige, især ældre Hovetforeninger, har man ladet sig det være magtpaaliggende, at udtænke alt det Arbejde, der skulde præsteres, og har der ved syldt Hovetforeningerne med en Mængde Arbejdsdage, som aldrig ere blevne benyttede. Men jeg troer, at dette allerede er imødegaaet i Udkastets 4de Paragraph, idet der udtrykkelig er sagt, at Bederlaget skal fastsættes efter den Nytte, den Arbejdsberettigede har havt af det; han har ingen Nytte havt af det Arbejde, han ikke har benyttet, og altsaa er det et vigtigt Moment ved Overveelse af Bederlagets Bestemmelse, naar de Døende med Rette kunne sige, at der ikke er benyttet uden det Halve af det Arbejde, der staaer i Foreningen, og at den Hovetberettigede altsaa ikke har havt Nytte af det Arbejde, han aldrig har ladet udføre. Jeg troer altsaa, at det allerede ligger i selve Udkastet. At sætte det udtrykkelig deri, det troer jeg — naaget jeg erkjender, at det er et vigtigt Moment, som bør tages tilfølg — ikke at være tilraadeligt, fordi der netop derved kunde opstaae endeel Dvæstioner om, hvorvidt Hovet var benyttet, naar det i enkelte Aar ikke var benyttet Altsammen, og i hvilken Grad der altsaa burde tages Hensyn til Medfattelse paa Grund deraf. Jeg antager, at den vigtigste Fremgangsmaade vilde være den, som ogsaa er benyttet paa adskillige Steder ved frivillige Overenskomster, at man anslog, hvad virkelig Hovet, naar Alt skulde præsteres, var værd, og at man saa efter Skjøn afflog en passende Deel deraf med Hensyn til det, man er enig om ikke er benyttet. Jeg vil saaledes sige, at dersom Hovet, naar det fuldkomment præsteres, kan anslaaes til 70 Rbd., saa kunde man sige, at der var benyttet $\frac{2}{3}$ og altsaa reducere Afgiften til 40 eller 50 Rbd., hvad det nu kunde være. Dette troer jeg vil være det Rigtigste, hvorimod det, naar man udtrykkelig anfører dette Moment i Loven selv, maaskee vil lede til smaallige Under-

søgelses, som de Mænd, der have at bestille dermed, ville finde sig forpligtede til at anstille, skjøndt det meget vanskeligt saaledes kan afgjøres, hvorimod det ved Parternes Overenskomst eller et passende Skjøn let kan afgjøres.

Skalbitzer: Det kunde vistnok synes, som at idetmindste en Minoritet af Udvalget, hvortil jeg har den Ære at høre, maatte slutte sig til Forslaget under Nr. 14, da vi have stillet et lignende med Hensyn til Huusmandshovetets Afløsning. Vi have ogsaa havt dette under Overveelse, men ere komne til det Resultat, at hvad der maa kunne finde Sted og være rigtigt med Hensyn til Gangdagens Afløsning, paa ingen Maade kan finde Sted her under Gaardmandshovetiet, som Spanddage betragtet. Det er nemlig vedtaget som et Princip, at det ikke skal afløses efter almindelige Grundsætninger, som ere fremstillede for hele Landet, men at hver Egns Priser skulle tages i Betragtning. Naar man nu skal tage en Pris paa en Vare i Betragtning, maa man naturligtvis tage Hensyn til hvor denne Vare finder Afsetning. Dette er Tilfældet næsten overalt med Hensyn til Gangdagsarbejde; men det er vist meget sjældent med Hensyn til Spanddagsarbejdet, og maaskee er der mange Steder, hvor der aldrig er Priser paa denne Vare. Der er mig nemlig flere Districter og Sogne bekendt, hvor der aldrig bliver leiet en Mand til at pløje en Dag, hvor der aldrig gives Betaling til en Mand, for at høre Gjøning ud eller høre Sød ind o. s. v. Altsaa, naar man vil tage det, som en af de ærede Forslagsstillere har sagt, saaledes, at det skal indbefatte baade Spanddagsarbejde og Gangdagsarbejde, saa finder jeg, at det næsten er umuligt at finde nogen passende Pris for hver Egn især, og jeg troer virkelig ogsaa, at, naar der saaledes skulde bestemmes, hvad en Spanddag kan have i Værdi, saa vilde det snarere være til Skade for den Hovetdøende end for den Hovetberettigede, fremfor naar man, som Udkastet holder fast ved, skal tage Hensyn til den Nytte, som den Hovetberettigede har deraf. Jeg skal derfor ganske henholde mig til, hvad den ærede Ordfører har udtalt om dette Punkt; thi jeg troer ikke, at det lader sig bestemme med nogen Sikkerhed,